

§ 18**Yttrande över ansökningar om godkännande av huvudman för fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor i Stockholms stad och län**

Svar på remisser från Skolinspektionen

Beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens yttrande som remissvar till Skolinspektionen.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 26 mars 2018, dnr 1.6.1-341/2018.

Skolinspektionen har till Stockholms stad remitterat 61 ansökningar om godkännande av huvudman för fristående gymnasieskolor, i Stockholms stad och län från läsåret 2019/2020. Ansökningarna omfattar 6 729 utbildningsplatser vid full utbyggnad, varav 3 374 platser i Stockholm. Därutöver har en ansökan om godkännande som huvudman för fristående gymnasiesärskola i Botkyrka kommun, totalt 16 utbildningsplatser, inkommit.

Sammantaget innebär 2018 års ansökningar en ökning med 6 729 platser i länet varav 3 374 platser i staden.

Förvaltningen bedömer att det i närtid inte finns något behov av ytterligare platser i den storleksordning som ansökningarna avser i gymnasieskolan, oavsett program eller inriktning, för stadens elever. Stockholms län gemensamma gymnasierregion har i dagsläget en överkapacitet på utbildningsplatser i gymnasieskolan. Stockholm är dock en stad som växer. Prognosen är att antalet 16-18-åringar i Stockholms stad och i gymnasierregionen förväntas öka kraftigt. Fram till 2021 förväntas antalet unga 16-18 år öka med 14 200 och fram till år 2026 med ytterligare 9 800 i Stockholms län. Enbart i Stockholms stad förväntas antalet unga 16-18 år öka i genomsnitt med 900 per år de kommande tio år. I och med detta ökar behovet av antalet utbildningsplatser och utifrån det behovet välkomnas att fler skolor etablerar sig.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning i samverkan med gymnasieavdelningen.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens yttrande som remissvar till Skolinspektionen.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Lotta Edholm (L) och ledamoten Cecilia Brinck (M) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hans yrkande.

Reservation

Lotta Edholm m.fl. (L) och Cecilia Brinck m.fl. (M) Reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

- att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- att därutöver anföra:

Den rödgrönrosa majoritetens inställning, såsom den kan utläsas ur förvaltningens förslag till beslut, tycks vara att ett antal av de föreliggande ansökningarna kommer att påverka stadens skolväsende negativt såväl ekonomiskt som organisatoriskt och pedagogiskt. Detta är ett av många tydliga tecken på att inställningen till fristående alternativ har förändrats och att majoritetens linje nu är att vara så restriktiv som man bara kan. Samtidigt visar elevprognoserna att antalet elever i gymnasieåldern i Stockholm redan har börjat öka och vi har redan nu sett en brist på platser.

Elevers frihet att välja gymnasieutbildning över länet har varit oerhört betydelsefull som frihetsreform, inte minst för elever hemmahörande i kommuner där det ”egna” utbudet av gymnasieutbildningar varit mindre på grund av den mindre befolkningsmängden.

Såväl kommunala som fristående gymnasieskolor har dock utmaningar att möta för att förbättra kvaliteten i undervisningen. Bland annat behöver vi stärka kopplingen till arbetslivet efter studierna samt minska avhoppet. De politiska ansträngningarna måste också inriktas på att höja kvaliteten i utbildningarna.

Vi noterar att den rödgrönrosa majoriteten i Stockholms stad inte kunnat presentera några konkreta satsningar på detta viktiga område. Vår farhåga är att man istället för att lägga fokus på det egna förbättringsarbetet väljer att utöka det politiska inflytande

över skolan i syfte att minska konkurrensen från de fristående skolorna.

Sammantaget visar ärendet på att det sedan hösten 2014 finns en politisk inriktning i hur den kommunala huvudmannen ser på konkurrens från fristående skolor samtidigt som viktiga framtidsfrågor för Stockholmsregionens gymnasieutbildningar hittills lämnats därefter. Vi beklagar detta.

Särskilt uttalande

Olle Burell m.fl. (S), Ingegerd Akselsson le Douaron m.fl. (MP) och Tina Kratz (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Alla barn och ungdomar i Stockholms stad ska ha möjlighet att studera på attraktiva gymnasieskolor. För det krävs en god samverkan mellan både kommunala och fristående huvudmän om det gemensamma gymnasieutbudet. Det handlar om att ha en bra balans mellan utbud och efterfrågan och att identifiera strategiskt viktiga utbildningar för regionen – en regional gymnasieplan.

Antalet 16-18-åringar i Stockholms stad och i gymnasierregionen förväntas öka kraftigt. I Stockholms län ska antalet 16-18-åringar öka med 14 200 till år 2021, och fram till år 2026 med ytterligare 9 800. Enbart i Stockholms stad ökar antalet unga 16-18 år med i genomsnitt 900 per år de kommande tio åren. Denna trend medför ett högre söktryck till stadens gymnasieskolor och gör att det behövs fler utbildningsplatser. Stockholms stad söker därför aktivt nya möjligheter för utbyggnad och nybyggnation av gymnasieskolor i innerstaden.

Det finns ett antal faktorer som avgör en gymnasieskolas kvalitet och attraktivitet. Skolans geografiska läge spelar stor roll för söktrycket. Regionens ökande elevkullar kommer därför att märkas av främst för skolor i innerstaden och andra attraktiva lägen. Bristen på skollokaler är märkbar för alla huvudmän och är särskilt påtaglig i de attraktiva lägena. För att trygga elevernas skolgång är det mycket viktigt att verksamhet bedrivs i permanenta och ändamålsenliga lokaler med säkerställd tillgång till idrottslokaler.

De yrkesförberedande programmen har länge kämpat med sjunkande söktryck. För majoriteten är detta en prioriterad fråga och inför läsåret 2018/2019 ser vi för första gången ett trendbrott – söktrycket till yrkesprogrammen ökar till stadens skolor. Den mångåriga trenden med minskat antal sökande till yrkesprogrammen kräver särskild försiktighet inför en utökning av platserna på yrkesprogrammen. För samtliga yrkesprogram

krävs en gruppstorlek på minst 20 elever för att säkerställa god kvalitet.

Ersättaryttrande

John Kåberg (C) och Christian Carlsson (KD hänvisade till den gemensamma reservationen från Liberalerna och Moderaterna.

Ersättaryttrande

Maria Jansson (Fi) hänvisade till det särskilda uttalande gemensamt från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.